

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslav Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **P. M.**, zastoupeného advokátem JUDr. Janem Pavlokem, se sídlem Na Příkopě 391/7, Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu financí – Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2002, č. j. 32469/11-02,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Ministerstva financí – Generálního ředitelství cel ze dne 10. 10. 2002, čj. 32469/11-02 **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 4650 Kč k rukám zástupce žalobce do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána k poštovní přepravě dne 9. 12. 2002 a adresována Vrchnímu soudu v Praze, domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2002 č. j. 32469/11-02, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutím Celního ředitelství Brno ze dne 19. 7. 2002 č. j. 4469/02-0101-01/01 až 4469/02-0101-01/15, jimiž byla zamítnuta jeho žádost o povolení obnovy řízení ve věci rozhodnutí (platebních výměrů) Celního úřadu Břeclav-dálnice ze dne 27. 9. 1995 č. j. 29-547/CD/95 až 29-551/CD/95 a č. j. 29-2055/CD/95 až 29-2063/CD/95 ze dne 25. 10. 1995.

Žalobce v žalobě uvedl, že všechny platební výměry, proti nimž směřuje žádost o povolení obnovy řízení, se týkají ropných produktů, které dovážel nejen on, ale i jiní dopravci v průběhu roku 1995 ze Slovenské do České republiky. Zboží bylo proclíváno přímo ve skladišti příjemce, což zákon umožňuje. Proclívání se zúčastnil celník v uniformě, příjemce a žalobce. Žalobce o proclení zboží obdržel potvrzení s celním razítkem. Přesto celní

úřad s odkazem na ust. § 240 odst. 3 písm. d) (patrně míněno celního zákona) označil žalobce za toho, kdo nezajistil splnění povinností vyplývajících z režimu tranzitu s odůvodněním, že nepředložil zboží CÚ Zlín. Důvody tohoto nesplnění celní úřad nezkoumal a nezabýval se spáchaným trestným činem odnětí zboží celnímu dohledu. O skutečnosti, že odnětí zboží celnímu dohledu je trestným činem, se žalobce dozvěděl z TV Nova dne 2. 4. 2002. Následně pak zjistil, že z trestného činu zkrácení daně byli obviněni příjemci zboží. Celní dluh byl v rozporu s právními předpisy vymáhán na žalobci. Žalobce nebyl před vydáním platebních výměrů seznámen se skutkovým stavem a nebyla mu v rozporu s § 33 zákona č. 71/1967 Sb. dána možnost se k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění jakýmkoliv způsobem vyjádřit. Celní úřad Břeclav-dálnice po celou dobu vyměřovacího řízení tajil existenci horní části 5. dílu TCP. Tato skutečnost vyšla najevo v září 2002, kdy žalobce zjistil nahlédnutím do spisu vedeného u Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 To 35/2002, že Celní úřad Břeclav-dálnice založil do spisu horní část 5. dílu TCP, které je označeno nejen údajně zfalšovaným celním razítkem, ale i evidenčním číslem celního úřadu určení. Toto evidenční číslo obsahuje rok proclení a číslo celního razítka. S tímto evidenčním číslem se nemohl setkat žalobce, ani jiný dopravce nebo deklarant. Toto číslo mohl znát pouze celní úřad odeslání a celní úřad určení a u nich služebně zařazení celníci. Vzhledem k tomu, že horní část 5. dílu TCP byla zpět zaslána celním úřadem určení Celnímu úřadu Břeclav-dálnice, vytvořily samy celní úřady, resp. u nich zaměstnaní úředníci situaci, že se na předmětné zboží hledělo jako na zboží proclené, a to až do doby odhalení této trestné činnosti dne 28. 4. 1995. Celní úřad skutkovou okolnost vnitřního pohybu tiskopisu TCP, resp. jeho různých částí zatajil před žalobcem a sám projednával svůj vlastní protiprávní postup. Jeho finanční důsledky řešil, zneužívajíc k tomu své pravomoci, na úkor žalobce, resp. dalších dopravců.

Nezákonnost rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení obnovy řízení žalobce spatřuje ve výše uvedených skutečnostech, kterými chce prokázat, že celní úřad se nejen podílel na trestném činu odnětí zboží celnímu dohledu, ale tentýž celní úřad zneužil pravomoci veřejného činitele a zatajil důležité skutečnosti při vyměřovacím řízení tak, aby se žalobce nemohl účinně bránit. Na základě tohoto trestného činu vyměřil daň někomu, kdo podle celních a daňových předpisů jí není povinen platit. Žalobce namítl, že nebyl celním deklarantem a že neodňal zboží celnímu dohledu. Daň z přidané hodnoty a spotřební daň nebyly podle tehdy platných právních předpisů součástí celního dluhu a žalobce nebyl plátcem ani poplatníkem těchto daní.

Vyměření výše uvedených platebních výměrů celním úřadem na základě trestného činu a zatajení důležitých skutečností při vyměřovacím řízení správcem daně je důvodem k obnově řízení v souladu s ust. § 54 odst. 1 písm. a) a b) (patrně míněno zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků – dále jen „daňový řád“). Vzhledem k tomu, že důvody pro obnovu řízení vyšly najevo až po pravomocném přezkoumání výše uvedených rozhodnutí soudem, je nepřípustnost použití mimořádného opravného prostředku v rozporu s právy zaručenými Ústavou. Toto právní stanovisko žalobce potvrzuje rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 10. 1998 č. j. 6 A 24/97, kterým byla povolena možnost nařídit v takovém případě obnovu řízení.

Na základě výše uvedených skutečností a důvodů „žalobkyně“ navrhuje, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno.

Vrchní soud v Praze ve věci nerozhodl do 31. 12. 2002 a proto věc převzal a dokončí ji Nejvyšší správní soud (§ 132 věta druhá zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“). Řízení se dokončí podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s.

V podání, které bylo nazváno „doplnění žaloby“ a Nejvyššímu správnímu soudu bylo doručeno dne 12. 5. 2003, žalobce namítl nulitu platebních výměrů, o které se jedná, protože

v nich chybí citace právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno. Není v nich uvedeno, podle kterého procesního předpisu celní úřad jako správce daně postupoval, ani podle kterého hmotněprávního předpisu vyměřil „SPD“ a „DPH“, v rozhodnutí není vysvětleno, co tyto zkratky znamenají. Výrok rozhodnutí tedy není formulován dostatečně jasně a určitě. Výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, je jednou ze základních náležitostí jak v § 47 odst. 2 správního řádu, tak v 32 odst. 2 písm. d) daňového řádu. Rozhodnutí, v němž není citován právní předpis, podle kterého bylo rozhodováno, jsou neurčitého obsahu a je třeba je považovat za nulitní. V dalším žalobce zopakoval argumentaci uvedenou v žalobě.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že podle § 140 odst. 2 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon (dále jen „celní zákon“), ve znění platném v době podání tranzitních celních prohlášení, byl deklarant celnímu úřadu odpovědný za splnění povinností vyplývajících z režimu tranzitu, zejména byl povinen zajistit, aby zboží bylo za podmínek stanovených celním úřadem odesláno dopraveno ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu, s neporušenou celní uzávěrou a s připojenými doklady. Vzhledem k tomu, že zboží nebylo ve stanovené lhůtě dodáno celnímu úřadu určení, byla vydána shora uvedená rozhodnutí – platební výměry, kterými byl vyměřen hlavnímu povinnému celní dluh v celkové výši 4 678 383 Kč. Proti těmto platebním výměrům podal žalobce odvolání, která byla zamítnuta rozhodnutími Oblastního celního úřadu Břeclav č.j. 01-3898/95 až 01-3904/95 ze dne 29. 11. 1995 a č.j. 01-4251/1/95 až 01-4251/9/95 odvolání zamítl a rozhodnutí – platební výměry potvrdil v plném rozsahu.

Pokud žalobce v návrhu na obnovu řízení a v žalobě poukazuje na jednání, které je předmětem šetření orgánů činných v trestním řízení a které podle jeho názoru mělo být důvodem pro povolení obnovy řízení, žalovaný odkazuje na podrobné odůvodnění v rozhodnutí Celního ředitelství Brno. Žalovanému není známo, že by došlo k pravomocnému odsouzení pracovníka celní správy za žalobcem popsané jednání. K tvrzení žalobce, že nebyl deklarantem a neodňal zboží celnímu dohledu, poukázal žalovaný na část 14. tranzitních celních prohlášení, kde je žalobce ve všech případech výslovně uveden. Pokud jde o odnětí zboží celnímu dohledu, žalobce nepředložil zboží celnímu úřadu určení a tím nesplnil povinnost uloženou ust. § 140 odst. 2 celního zákona ve znění platném v době podání tranzitních celních prohlášení. Podle § 240 celního zákona celní dluh při dovozu vzniká nezákonným odnětím zboží celnímu dohledu, celním dluhem se podle § 2 písm. i) a podle § 323 celního zákona ve znění platném v době podání tranzitních celních prohlášení rozumí clo, daně a poplatky.

Žalovaný uvedl, že mu není nic známo o tom, že rozhodnutí Celního úřadu Břeclav, která jsou předmětem návrhu na obnovu řízení, byla přezkoumána soudem, jak je v žalobě uvedeno.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Žalovaný se též vyjádřil k „doplnění žaloby“. Nesouhlasí s tím, že rozhodnutí – platební výměry měly být nulitní. Tato rozhodnutí netrpí žádnou z vad, které způsobují absolutní neplatnost, jako např. vadou absolutního nedostatku formy, absolutního omylu v osobě dlužníka, požadavku plnění nemožného, požadavku plnění trestného, neurčitostí či nesmyslností, neexistencí vůle ani vadou kompetence. V době vydání rozhodnutí platily pro řízení ve věcech celních přestupků obecné předpisy o přestupcích a v ostatních věcech obecné předpisy o správním řízení, tj. správní řád. Rozhodnutí obsahují náležitosti stanovené v ust. § 47 správního řádu. Daňový řád nebylo možné v době vydání předmětných rozhodnutí aplikovat, neboť tento zákon není obecným předpisem o správním řízení, nýbrž právní normou speciální.

Žalovaný dále podrobně zargumentoval nesprávnost tvrzení žalobce, že nebyl deklarantem a že jím byl jiný subjekt. Podle názoru žalovaného z příslušných ustanovení celního zákona a v té době účinné vyhlášky č. 54/1994 Sb. jednoznačně vyplývá, že to musel být žalovaný, kdo svou vůlí určoval způsob předložení zboží celním orgánům a svou vůlí určoval vyjadřoval obsah celního prohlášení a sám se do postavení deklaranta stanovil – viz část 14 a 54 tranzitních celních prohlášení.

Při posouzení věci vycházel Nejvyšší správní soud z následujícího skutkového stavu:

Celní úřad Břeclav-dálnice vydal vůči žalobci platební výměry – rozhodnutí, jejichž data vydání a čísla jednací jsou uvedena shora. V nich se žalobci ukládá, s odkazem na § 241 odst. 3 celního zákona, aby splnil celní dluh, který vznikl v souladu s § 241 odst. 1 písm. b) celního zákona, a který se skládá z konkrétně vyčíslené výše spotřební daně a z konkrétně vyčíslené výše daně z přidané hodnoty. Jednotlivé platební výměry se liší výší celního dluhu. U všech platebních výměrů je připojeno tranzitní celní prohlášení, v němž je žalobce uveden jako deklarant a listina je jím podepsána, celní faktura, záruční listina a plná moc, kterou jednatel a generální ředitel C., s.r.o., zmocnil žalobce k zastupování této obchodní společnosti při celní deklaraci a celním řízení pro dovoz pohonných hmot ze Slovenské republiky.

V odůvodnění platebních výměrů se uvádí, že Celní úřad Břeclav – dálnice propustil do režimu tranzitu zboží (motorovou naftu) pro konkrétně uvedeného příjemce. Deklarant, jímž byl žalobce, nezajistil, aby zboží bylo předloženo celnímu úřadu určení a pátrání po zboží bylo bezvýsledné, čímž došlo k nesplnění povinnosti uložené v § 140 celního zákona a ke vzniku celního dluhu.

Proti všem platebním výměrům podal žalobce odvolání. Oblastní celní úřad v Břeclavi jako odvolací orgán odvolání podle § 59 odst. 2 správního řádu zamítl a napadená rozhodnutí potvrdil. Tato rozhodnutí nabyla právní moci postupně dnem 4. 12. 1995, dnem 8. 12. 1995 a dnem 9. 5. 1996.

Blíže neurčeného dne (viz dále) v červnu nebo červenci roku 2002 žalobce podal návrh, aby ohledně všech shora uvedených platebních výměrů byla povolena obnova řízení. Návrh je odůvodněn tím, že platební výměry byly vydány Celním úřadem Břeclav-dálnice na základě zfalšovaných dokladů, které s největší pravděpodobností vystavil konkrétně uvedený celník. Zfalšování bylo zjištěno znaleckým posudkem, který nechala vyhotovit Policie ČR. Vystavení falešných dokladů a následné odnětí zboží celnímu dohledu někým jiným než žalobcem je nesporně trestným činem. Otázka spáchání trestného činu je předmětem šetření orgánů činných v trestním řízení. Celá řada platebních výměrů, které se týkají jiných osob, věcně však souvisí, je předmětem řízení před Ústavním soudem a záležitostí se zabývá ombudsman. Bylo by proto žádoucí vyčkat rozhodnutí Ústavního soudu a šetření ombudsmana.

Celní ředitelství Brno žádosti o povolení obnovy řízení zamítlo, protože nejsou dány důvody uvedené v § 54 daňového řádu. V odůvodnění rozhodnutí se uvádí, že kriminalistická expertíza, na kterou se žalobce odvolává, především stvrzuje závěry celních orgánů, že ústřížek 5. dílu TCP, údajně vypovídající o předložení zboží celnímu úřadu dodání, nelze považovat za doklad svědčící o řádném ukončení režimu tranzit. Účastník řízení, vystupující v projednávané věci jako deklarant, který byl vázán ke splnění povinností vyplývajících z režimu tranzitu, zejména byl povinen zajistit, aby zboží bylo v nezměněném stavu, s neporušenou celní uzávěrou a s připojenými doklady předloženo ve stanovené lhůtě Celnímu úřadu Zlín, své povinnosti nesplnil. Došlo tak k nezákonnému odnětí zboží celnímu dohledu a ke vzniku celního dluhu. Jelikož dlužníkem je, mimo jiné, i osoba, která má plnit povinnosti vyplývající z režimu, do kterého bylo zboží propuštěno, bylo správně uloženo žalobci vzniklý celní dluh uhradit. Platební výměry byly vydány v souladu s právními

předpisy a na základě dostatečně prokázaných skutečností. Z hlediska odpovědnosti žalobce za vzniklý celní dluh není právně významné, že na odnětí zboží celnímu dohledu se případně podílely i jiné osoby. Samotné podání trestního oznámení v souvislosti s vydáním falešných razítek ani skutečnost, že obdobné případy jsou projednávány Ústavním soudem a řešeny ombudsmanem, nemůže být vyhodnoceno jako důvody pro obnovu řízení. Šetřením případu tedy nebyla prokázána žádná fakta, která by bylo možno považovat za zákonné důvody pro obnovu řízení.

Proti rozhodnutím Celního ředitelství Brno podal žalobce odvolání. V nich uvedl, že nesouhlasí s tím, že probíhající trestní řízení nemůže mít vliv na řízení vyměřovací a opakoval tvrzení o zfalšovaných dokladech. Žalobce odmítl tvrzení, že to byl on, kdo odňal zboží celnímu dohledu. Postupoval podle pokynů celníka v uniformě a odběratele zboží. Jedná se nepochybně o trestný čin, celní úřad si o tomto trestném činu nemůže učinit úsudek jako o předběžné otázce. Správní orgán je povinen v souladu s § 29 odst. 1 správního řádu řízení přerušit a vyčkat rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení. Žalobce namítl, že daň z přidané hodnoty a spotřební daň nebyly součástí celního dluhu a on nesplňuje podmínky osoby podléhající těmto daním. Žalobce nebyl osobou, které mělo být zboží propuštěno. Celní úřad v rozporu se zákonem stanovil povinnost zaplatit daň někomu, kdo podle zákona není povinen ji platit.

Žalovaný ve smyslu § 50 odst. 6 daňového řádu odvolání zamítl. V odůvodnění rozhodnutí se uvádí, že podle § 28 odst. 2 daňového řádu si správní orgán nemůže učinit úsudek o tom, zda a kým byl trestný čin spáchán. Rozhodnutí o žádosti o obnovu řízení je rozhodnutím procesní povahy, které musí být vyřízeno bezodkladně. Při jeho vydání nepřísluší správnímu orgánu vyčkávat až do doby, než budou prokázány eventuálně nové skutečnosti mající vliv na toto rozhodnutí. Pokud v budoucnu budou nové skutečnosti prokázány, může být podán nový návrh na obnovu řízení nebo správní orgán z vlastního podnětu nařídí obnovu řízení. Celní ředitelství Brno vycházelo ze skutečnosti, že nebylo žádným způsobem prokázáno, že by ze strany pracovníků celní správy došlo při projednávání daných případů ke spáchání trestného činu. Žalovaný neshledal nové skutečnosti případu, které by zakládaly důvod pro povolení obnovy řízení, jak jsou vymezeny v § 54 odst. 1 daňového řádu.

Nejvyšší správní soud zjistil ze spisu Krajského soudu v Brně sp. zn. 11 T 4/99, jehož se žalobce dovolává, toto:

Rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 9. 2002 č.j. 2 To 35/2002 (č.l. 9814) byl obžalovaný V. G. uznán vinným trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, odst. 4 trestního zákona ve znění zákona č. 265/2001 Sb. a byl mu uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání 8 roků 6 měsíců.

Soud u žalobce zjišťoval, zda proti pravomocným rozhodnutím – platebním výměrům podal již dříve (před podáním návrhu na povolení obnovy řízení a před podáním žaloby, která je projednávána) žalobu ve správním soudnictví a s jakým výsledkem.

Zástupce žalobce sdělil, že žalobce podal správní žalobu u Městského soudu v Praze a věc je vedena pod sp. zn. 6 Ca 267/2004.

Soud z tohoto spisu zjistil, že žalobou, která byla podána k poštovní přepravě dne 3. 11. 2004, se žalobce P. M. domáhá proti žalovanému Generálnímu ředitelství cel zrušení jeho rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí o nepovolení obnovy řízení. Jedná se o návrh na obnovu řízení ohledně týchž rozhodnutí – platebních výměrů, která je předmětem tohoto řízení. Řízení u Městského soudu v Praze není dosud skončeno.

Podle ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumá soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. To však neplatí, pokud je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. K takovéto vadě řízení přihlíží soud z úřední povinnosti, aniž by musela být žalobcem namítána.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že právě takovouto vadou je napadené rozhodnutí zatíženo. Předmětem správního řízení v daném případě bylo posouzení otázky, zda jsou splněny podmínky pro povolení obnovy řízení ve věci platebních výměrů, jimiž byla žalobci stanovena povinnost k úhradě celního dluhu. Primárně tedy nutno určit, jaký právní předpis na řešení této otázky dopadá. Zde považuje soud za potřebné připomenout, že platební výměry byly vydány v době, kdy se řízení ve věcech celních řídilo převážně správním řádem, zatímco napadené rozhodnutí bylo vydáno v době, kdy byl proces s výjimkou taxativně vyjmenovaných případů ovládnán již daňovým řádem. Ke změně procesního režimu došlo na základě novely celního zákona provedené zákonem č. 1/2002 Sb. s účinností ode dne 1. 7. 2002. Z ustanovení § 320 odst. 1 písm. c) citovaného zákona lze dovodit, že změna právního režimu se dotkla i řízení o povolení obnovy. V projednávaném případě je návrh na zahájení řízení o obnově datován dnem 28. 6. 2002, ze spisu však nelze zjistit, kdy byl předán k poštovní přepravě či doručen správnímu orgánu a kdy tedy bylo správní řízení formálně zahájeno. První vadou, kterou soud odvolacímu správnímu orgánu a koneckonců i správnímu orgánu prvního stupně vytýká, je skutečnost, že si oba orgány otázku počátku správního řízení neujasnily a nevytvořily si tak předpoklad pro úvahu o výběru právní normy pro daný případ. Vzhledem k rozdílnosti úprav podmínek pro povolení obnovy řízení ve správním řádu a v zákoně o správě daní a poplatků je přitom zodpovězení této otázky podstatné.

Podle ust. § 54 odst. 3 daňového řádu musí být žádost (o povolení obnovy řízení) podána do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel prokazatelně dozvěděl o důvodech obnovy řízení, nejpozději však před uplynutím lhůty, ve které zaniká právo daň vyměřit nebo doměřit. Tyto lhůty nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav.

Oproti tomu podle § 63 odst. 3 správního řádu se návrh (na povolení obnovy řízení) podává u správního orgánu uvedeného v odstavci 1 ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy se účastník dozvěděl o důvodech obnovy, nejdéle však do tří let od právní moci rozhodnutí; ve stejné lhůtě může správní orgán obnovu řízení nařídit. Zmeškání lhůty (§ 28) nelze prominout. Podle odstavce 4 po uplynutí tří let od právní moci rozhodnutí se obnova povolí nebo nařídí jen tehdy, bylo-li rozhodnutí dosaženo trestným činem.

Porovnáním citovaných ustanovení je zřejmé, že především v úpravě objektivní i subjektivní lhůty pro podání návrhu na obnovu se oba právní předpisy liší, což může mít významný dopad na posouzení věci. Na tomto místě adresuje soud oběma správním orgánům druhou výtku. Z napadeného rozhodnutí ani z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není zřejmé, zda vůbec, případně jakým způsobem a podle jakého právního předpisu byla subjektivní a především objektivní lhůta pro podání návrhu na povolení obnovy posuzována.

V rozhodnutích je uvedeno, že řízení proběhlo podle daňového řádu. To je nepochybně správný procesní postup i s ohledem na případnou aplikaci ust. čl. II odst. 5 zákona č. 1/2002 Sb., pro zachování lhůt pro povolení obnovy je však, jak vyplývá z výše citovaného ustanovení, rozhodný právní předpis, za jehož účinnosti byl návrh podán. Zda tedy správní orgány posuzovaly tyto lhůty podle daňového řádu nebo podle správního řádu, tedy zda považovaly subjektivní lhůtu za šestiměsíční a objektivní za tříletou nebo subjektivní za lhůtu za tříměsíční a objektivní bez omezení, jakou skutečnost vzaly

za rozhodující pro stanovení počátku běhu subjektivní lhůty (sledování televize Nova žalobcem dne 2. 4. 2002, získání znaleckého posudku odboru kriminalistické techniky a expertiz Správy Jihomoravského kraje Policie ČR ze dne 22. 7. 1998 nebo jinou skutečnost), jak stanovily s ohledem na různé datum vydání a nabytí právní moci platebních výměrů počátek běhu lhůty objektivní, to vše nelze zjistit, neboť na téma zachování lhůt pro podání návrhu na povolení obnovy řízení žalobcem ve správních rozhodnutích jakákoliv úvaha chybí.

Třetí výtku, kterou soud adresuje odvolacímu správnímu orgánu, se dotýká způsobu, kterým se ve svém rozhodnutí vypořádal s tvrzením žalobce, že k vydání původních platebních výměrů došlo v důsledku spáchání trestného činu. Takováto skutečnost může být totiž právně relevantní pouze za předpokladu, že v trestním řízení bylo spáchání trestného činu prokázáno a ve věci bylo vydáno pravomocné rozhodnutí. Mezi spáchaným trestným činem a napadeným správním rozhodnutím musí být přímá příčinná souvislost. Není přitom podstatné, kdo trestný čin spáchal. Argumentuje-li tedy odvolací správní orgán tím, že „nebylo žádným způsobem prokázáno, že by ze strany pracovníků celní správy došlo při projednávání daných případů ke spáchání trestného činu“, jde tato úvaha zčásti mimo vymezený rámec. Správní orgán přitom nevyzval žalobce k odstranění vad podání a konkretizaci trestního řízení, jež mělo být důvodem obnovy, to žalobce označil až ve své žalobě proti napadenému rozhodnutí. Na tomto místě Nejvyšší správní soud připomíná, že rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 11 T 4/99, na níž poukazyval žalobce, byl vynesena již dne 10. 9. 2002 pod č.j. 2 To 35/2002-9814, tedy ještě v průběhu odvolacího správního řízení.

Vzhledem k tomu, že je napadené rozhodnutí zatíženo výše uvedenými vadami, mohl se Nejvyšší správní soud jen v omezené míře zabývat uplatněnými žalobními námitkami i některými dalšími žalobcovými tvrzeními.

Žalobce v žalobě tvrdil, že platební výměry, ohledně nichž je podán návrh na povolení obnovy řízení, byly přezkoumány soudem. Proto se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda není třeba aplikovat ust. § 56a odst. 2 daňového řádu, podle něhož použití mimořádného opravného prostředku (tj. i obnovy řízení) je nepřípustné vůči těm rozhodnutím správců daně, která byla pravomocně přezkoumána soudem. Řízení o mimořádném opravném prostředku nelze zahájit vůči rozhodnutí tehdy, probíhá-li již o něm přezkumné řízení u soudu.

V průběhu projednávání věci však bylo zjištěno, že tvrzení žalobce o přezkoumání platebních výměrů soudem není pravdivé; ostatně i žalovaný uvedl, že mu není známo, že by tyto platební výměry byly soudem přezkoumány. Aplikace ust. § 56a odst. 2 daňového řádu proto nepřichází v úvahu.

K námitce žalobce, kterou uplatnil v doplnění žaloby a v níž tvrdí nulitu platebních výměrů z důvodu nepřesné citace právních předpisů, Nejvyšší správní soud uvádí:

Předmětem přezkoumání v tomto řízení nejsou platební výměry, nýbrž rozhodnutí žalovaného o nepovolení obnovy řízení. Proto pouze nad rámec věci Nejvyšší správní soud podotýká, že podle § 47 odst. 2 správního řádu, podle něhož Celní úřad Břeclav-dálnice po procesní stránce postupoval, výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. Platební výměry jsou s tímto ustanovením v souladu.

Nejvyšší správní soud tedy zrušil rozhodnutí žalovaného a vyslovil současně, že se mu věc vrací k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude tedy třeba, aby si ujasnil otázku počátku správního řízení a tím i výběru právní normy pro projednávání

věc, otázku, podle jakého právního předpisu je třeba počítat běh subjektivní a objektivní lhůty pro povolení obnovy řízení a zda tyto lhůty byly zachovány, a konečně bude třeba, aby se žalovaný řádně vypořádal s tvrzením žalobce, že k vydání platebních výměrů došlo v důsledku spáchání trestného činu.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci, který měl ve věci úspěch, byla přiznána náhrada nákladů zastoupení advokátem. Vzhledem k ust. § 133 s. ř. s. odměna za zastupování činí 3500 Kč (§ 11 vyhlášky č. 484/2000 Sb.), paušální náhrada za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu činí 150 Kč a do náhrady nákladů řízení je třeba započítat žalobcem zaplacený soudní poplatek ve výši 1000 Kč. Částku celkem 4650 Kč uložil soud žalovanému zaplatit k rukám zástupce žalobce do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu